

# KONCEPCJA IDEI ZAGOSPODAROWANIA SZKOLNYCH PLACÓW ZABAW I SZKOLNYCH MIEJSC ZABAW DLA DZIECI MŁODSZYCH

## CZĘŚĆ TECHNICZNA

### 1.0. OGÓLNY OPIS IDEI WYPOSAŻENIA SZKOLNYCH PLACÓW ZABAW DLA DZIECI MŁODSZYCH

W ramach projektu koncepcyjnego idei zagospodarowania szkolnych placów zabaw przedstawiono 2 warianty ich wielkości, z możliwością zlokalizowania od czterech do sześciu elementów wyposażenia w postaci pojedynczych elementów lub ich zestawów, łączonych w układy złożone.

Fragment terenu lub działki, przeznaczony pod ustawienie urządzeń wyposażenia i ciągów komunikacyjnych, powinien posiadać konfigurację płaską, by nie stwarzać przeszkód w dostępności dla dzieci, bądź osób niepełnosprawnych (naturalne spadki terenu nie powinny przekraczać 0,5%); nie należy wyposażać tych terenów w schody terenowe. Furtki wejściowe w ogrodzeniach bądź wejścia w wygradzeniach żywopłotowych powinny posiadać szerokość  $\geq 1,0$  m).

Fragmenty terenów zielonych mogą posiadać konfigurację urozmaiconą, z możliwością dowolnego ukształtowania (o spadku maksymalnym nieprzekraczającym  $30^\circ$ ) podłoża pod nasadzenia i zasiewy, uzależnione gatunkowo od strefy klimatycznej ich lokalizacji. Dodatkowo, roślinność przeznaczona do obsadzeń, nie powinna być niebezpieczna (trująca, ostra czy kłująca).

Teren placu zabaw powinien spełniać wymogi pod względem ilości nasłonecznienia, stwarzać możliwość zacienienia roślinnością oraz spełniać wymogi w zakresie stosownych odległości, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 15 czerwca 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z późniejszymi zmianami).

Wszystkie nawierzchnie wyposażenia placów zabaw powinny być przepuszczalne, bez konieczności stosowania odwodnień skanalizowanych oraz należy je realizować zgodnie z wymogami normy PN-EN 1177 (nawierzchnie placów zabaw amortyzujące upadki).

Rozmieszczenie urządzeń wyposażenia placów zabaw na nawierzchniach bezpiecznych zaprojektowano w taki sposób, by znajdowały się one od siebie oraz od innych nawierzchni w odległości min. 1,50 m. Zapewniono także przy lokalizacji huśtawek wahadłowych odległość min. 3,90 m w strefie nawierzchni bezpiecznej.

Wszystkie urządzenia zastosowane na placach zabaw dla dzieci powinny być wykonane zgodnie z wymogami normy PN-EN 1176 (wyposażenie placów zabaw i wymagania bezpieczeństwa).

Koncepcja pokazuje również możliwość częściowego, bądź całkowitego wygradzenia terenu placu zabaw (w tym ogrodzenia żywopłotowego) – w zależności od miejsca jego lokalizacji na terenach szkolnych, ew. przyszkolnych – w celu zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom najmłodszym.

## 2.0. OGÓLNY OPIS IDEI WYPOSAŻENIA SZKOLNYCH MIEJSC ZABAW DLA DZIECI MŁODSZYCH

W ramach projektu koncepcyjnego idei zagospodarowania szkolnych miejsc zabaw przedstawiono przykładowe wizualizacje, ukazujące możliwości umieszczenia ich w typowej sali lekcyjnej (lub salach lekcyjnych).

Aranżacja miejsc zabaw dla dzieci zakłada wyznaczenie w nich następujących stref:

- strefę pierwszą – wyposażoną w pomoce dydaktyczne zaspokajające przede wszystkim potrzebę ruchu dzieci;
- strefę drugą – wyposażoną w pomoce dydaktyczne rozwijające potrzeby edukacyjne dzieci i usprawniające ich umiejętności w zakresie małej motoryki, ale umożliwiającą również relaks i rozwijanie indywidualnych zainteresowań.

Zakłada się wyposażenie strefy pierwszej miejsc zabaw w atrakcyjne, miękkie elementy (zabawki oraz sprzęt sportowy), umożliwiające ćwiczenia ruchowe oraz gry i zabawy angażujące fizyczność dziecka, a tym samym wpływające pozytywnie na jego rozwój – kształtowanie psychomotoryki, pamięci, charakteru i umiejętności społecznych, rozwijanie orientacji przestrzennej i koncentracji w sposób przyjazny dziecku.

Przykładowe elementy wyposażenia, takie jak: piłki, piłki skaczące, wałki sensoryczne, tory przeszkód z kolorowych elementów z tworzywa, umożliwiające tworzenie układów prostych, kolistych i falistych, materace, schodki, rampy, opony, zestawy figur geometrycznych oraz inne przyrządy do balansowania ciałem, rozmaite kształtki do ćwiczeń równowagi, kostki-klocki z pianki, konstrukcje różnorodnych elementów z możliwością łączenia w kombinacje i tory przeszkód do: leżenia, czołgania się, przeskakiwania, zjeżdżania, przechodzenia, a także do ćwiczeń i zabaw ruchowych oraz zajęć usprawniających pozwalają w dowolny sposób zaaranżować strefę pierwszą.

Dodatkowo, strefę pierwszą szkolnych miejsc zabaw dla dzieci można wyposażać w drabinki, tory przeszkód czy równoważnie, wykonane z elementów drewnianych, w liny zawieszane sizalowe lub tworzywowe i siatki o dużych oczkach do wspinaczki, a także w zestawy do ćwiczeń gimnastycznych z możliwością swobodnego ich łączenia, pozwalających na budowanie różnorodnych konstrukcji.

Strefę drugą miejsc zabaw dla dzieci proponuje się zaaranżować w postaci „kącików tematycznych” – z wyposażeniem w różnego typu gry planszowe, układanki, puzzle i gry logiczne, angażujące myślenie logiczne, z wykorzystaniem zabawy, a także w sposób umożliwiający kształtowanie dziecięcych uzdolnień: plastycznych, konstrukcyjnych, muzycznych czy tanecznych. Ponadto strefa ta ma umożliwiać wypoczynek na miękkich materacach, pochylniach czy pufach.

Wszystkie elementy wyposażenia miejsc zabaw dla dzieci, wykonane z pianki (pokrytej kolorowymi, łatwymi do zmywania tkaninami), z drewna lub z innych materiałów – winny posiadać stosowne certyfikaty bezpieczeństwa i dopuszczenia do stosowania w kontakcie z dziećmi.

## 3.0. OPIS ROZWIĄZAŃ SZCZEGÓŁOWYCH PLACÓW ZABAW

### WARIANT I

#### – SZKOLNY PLAC ZABAW "MAŁY" O POWIERZCHNI 240 M<sup>2</sup>

zagospodarowanie przewiduje zorganizowanie placu zabaw na terenie o kształcie zbliżonym do rzutu kwadratu o wymiarach 15 x 16 m i wydzieleniu:

- strefy do zabaw i ćwiczeń ruchowych o nawierzchni bezpiecznej (piankowej, gumowej), o powierzchni ~150 m<sup>2</sup>
- strefy komunikacyjnej (ścieżka) o nawierzchni typu tartan (lub inna syntetyczna), o powierzchni ~20 m<sup>2</sup>
- strefy zielonej pod trawniki i obsadzenia roślinnością średnią (krzewy) i wysoką (drzewa) o powierzchni ~70 m<sup>2</sup>

## WARIANT II

### – SZKOLNY PLAC ZABAW "DUŻY" O POWIERZCHNI 500 M<sup>2</sup>

zagospodarowanie przewiduje zorganizowanie placu zabaw na terenie o kształcie prostokąta o wymiarach 20 x 25 m i wydzieleniu:

- strefy do zabaw i ćwiczeń ruchowych o nawierzchni bezpiecznej (piankowej, gumowej) o powierzchni ~240 m<sup>2</sup>
- strefy komunikacyjnej (ścieżka) o nawierzchni typu tartan (lub inna syntetyczna) o powierzchni ~50 m<sup>2</sup>
- strefy zielonej pod trawniki i obsadzenia roślinnością średnią (krzewy) i wysoką (drzewa) o powierzchni ~210 m<sup>2</sup>

#### 3.1. Ogrodzenie terenu placu zabaw.

Zakłada się możliwość wyгородzenia terenu placów zabaw dla dzieci z wykorzystaniem np. ogrodzenia już istniejącego lub fragmentaryczne jego wyгородzenie od pozostałej części terenu poprzez nasadzenia formowanego żywopłotu z wejściem (furtka dwuskrzydłowa) o szerokości 1,50 m (skrzydło główne o szerokości 1,00 m).

W szczególnych przypadkach może okazać się konieczne zastosowanie np. siatki metalowej, ażurowej, zgrzewanej w kolorze zielonym - wzdłuż granic placów zabaw lub ich części, o wysokości od 1,00 m do 1,50 m. Opracowanie niniejsze nie określa zatem preferowanej długości ogrodzeń.

#### 3.2. Wyposażenie placów zabaw w urządzenia do zabaw.

Place zabaw wyposażono w urządzenia (lub ich zestawy) niezbędne do rekreacji ruchowej i ćwiczeń zręcznościowych dla dzieci młodszych w wieku szkolnym, takie jak:

- huśtawka wahadłowa podwójna
- huśtawka „ważka” podwójna
- pająk linowy
- ścianka wspinaczkowa
- poręcz gimnastyczne
- drabinka wysoka
- zestaw drążków do podciągania
- równoważnia "wiszący mostek"
- równoważnia "taran"
- zestaw 2 wież z mostkiem, pochylniami i przepłotnią
- zestaw 2 wież z mostkiem, pochylnią, przepłotnią, drabinką, zjeżdżalnią i ścianką wspinaczkową

#### 3.3. Wyposażenie placów zabaw w elementy dodatkowe takie, jak:

- ławeczki
- kosze na śmieci

- tablica informacyjna z regulaminem
- tabliczki informujące o sposobie wykorzystania danego elementu wyposażenia i przestrzeganiu zasad bezpiecznego użytkowania

#### 3.4. Wyposażenie placów zabaw w nawierzchnie takie jak:

- nawierzchnia bezpieczna (piankowa) – kolor pomarańczowy – paleta barw PANTONE: 152 C; RAL: 2011 Tieforange – ułożona z kształtek, tworzących nieregularne układy powierzchni;
- nawierzchnia typu tartan (lub inna syntetyczna) – kolor niebieski – paleta barw PANTONE: 540 C; RAL: 5003 Saphirblau – ułożona w postaci wijącej się łagodnymi łukami ścieżki;
- nawierzchnia trawiasta – odcienie koloru zielonego – drzewa i krzewy liściaste i iglaste oraz oddzielenia i izolacje żywopłotowe, przeplatające się łagodnie z nawierzchnią bezpieczną.  
Fragment terenu „zielonego” szkolnego placu zabaw winien pełnić również funkcję rekreacyjną, służącą do zabaw i wypoczynku.

Kolory nawierzchni przyjęto zgodnie z kolorystyką znaku identyfikacji wizualnej programu „SZKOŁA BEZPIECZNA I PRZYJAZNA”.

- #### 3.5. Elementy wyposażenia placów zabaw dla dzieci młodszych na terenach przyszkolnych można projektować w konwencji „naturalnej”, z materiałów drewnianych (okrągłaki, bale) oraz wykonanych z lin sizalowych, bądź łańcuchów i drażków metalowych, z dominantami w kolorze niebieskim jw., które przedstawiono na planszach rysunkowych (elementy gotowe – projektowane na zamówienie – winny posiadać wszelkie certyfikaty). Istniejące już wyposażenie terenów szkolnych w urządzenia rekreacyjno-ruchowe, zieleń, ławki czy kosze na śmieci – można dowolnie włączyć w projektowane place zabaw dla dzieci młodszych.

## WYTYCZNE REALIZACYJNE PLACÓW ZABAW

### 1.0. NAWIERZCHNIA TRAWIASTA

- 1.1. Projektuje się wyłożenie części powierzchni placu nawierzchnią trawiastą. Należy ją zlokalizować na terenie wyniesionym i pozbawionym lokalnych zagłębień terenu. Nawierzchnia powinna być wyprofilowana ze spadkiem od 1 – 3 %, ułatwiającym powierzchniowy odpływ wody.
- 1.2. Szpalery żywopłotów oraz drzew i krzewów formowanych, stanowić będą jednocześnie barierę izolacyjną.
- 1.3. Przed założeniem trawnika należy odpowiednio przygotować teren (usunięcie kamieni, śmieci, korzeni itp.).
- 1.4. Po przekopaniu terenu na głębokość szpadla (w przypadku mało urodzajnej ziemi), należy zastosować 10 centymetrową warstwę kompostu, mieszając go z ziemią. Następnie teren pod ułożenie darni z rolki lub zasiew trawy należy ograniczyć obrzeżem oraz wyrównać.
- 1.5. Podłoże należy przygotować najlepiej na 3 do 5 tygodni przed założeniem trawnika i w tym czasie systematycznie go odchwaszczać. W celu skrócenia tego okresu można zastosować środki chwastobójcze.
- 1.6. Zakupu darni lub nasion pod zasiew należy dokonać w ilości większej o 5% niż wynika to z obliczeń powierzchni trawiastej.

## **2.0. NAWIERZCHNIA BEZPIECZNA**

- 2.1. Projektuje się nawierzchnię przepuszczalną, bezpieczną (piankową, gumową) do stosowania na zewnątrz (zgodnie z normą), do umieszczenia na niej elementów urządzeń do ćwiczeń ruchowych, w formie nieregularnej, miękko układającej się płaszczyzny lub fragmentów tych płaszczyzn.
- 2.2. Nawierzchnię należy układać na podbudowie z kruszywa naturalnego, stabilizowanego mechanicznie. W celu ułatwienia spływu wód opadowych należy zastosować na nawierzchni spadek  $\sim 1,0\%$ .
- 2.3. W przypadku występowania pod projektowaną nawierzchnią gruntów gliniastych należy dodatkowo zastosować warstwę odsączającą.

## **3.0. NAWIERZCHNIA KOMUNIKACYJNA**

- 3.1. Projektuje się zastosowanie na chodniki piesze (ścieżki) nawierzchnię z wyrobów typu tartan (lub inna syntetyczna, rozwijalna lub wylewana, zgodna z wymogami przywołanej normy).
- 3.2. Szerokość ścieżek wynosi  $\sim 1,5$  m. Ukształtowano ją w układach luźno wijących się, o kształtach obłych.
- 3.3. Nawierzchnię w/w ciągów należy ograniczyć obrzeżem betonowym na styku z nawierzchnią trawiastą.
- 3.4. W celu ułatwienia spływu wód opadowych należy zastosować spadek poprzeczny  $2,0\%$ .